

KOD: _____

Fredrik Andersson

Totalt 7 frågor, maximalt 25 poäng

I situationen befinner du dig som sjuksköterska på olika instanser i vårdkedjan och det är av stor vikt att du har ett holistiskt tänkande

Fredrik Andersson 34 år, är gift och har två förskolebarn. Familjen bor i en lägenhet i ett mindre samhälle på västkusten. Fredrik har anställning som programmerare på Eriksson sedan ett par år tillbaka, men för närvarande är han föräldraledig. Hustrun arbetar som undersköterska på ett äldreboende. Fredrik har insulinbehandlad diabetes sedan barndomen. Tidigare har han varit aktiv inom Korpens fotbollsklubb, men efter barnens ankomst har Fredrik haft svårt att få tiden att räcka till. Familjen har under en längre tid funderat över att tillbringa en semestervecka utomlands med sol och bad. Om två veckor flyger de till Grekland.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN MEDICINAVDELNING

Inför den kommande semesterresan ringer Fredrik och rådgör med dig om vad han ska ta med sig på resan angående sin diabetes.

1. a) Vilka råd ger du? Ge 6 förslag. (3p) (0,5p för varje relevant förslag)

1. b) Det är viktigt att information ges till Fredrik om läkemedlet Glucagon® 1 mg (antihypoglykemiskt hormon) inför resa. Redogör för vid vilket tillstånd läkemedlet skall ges och dess farmakodynamiska effekt. (1p)

KOD: _____

Fredrik Andersson 34 år, är gift och har två förskolebarn. Familjen bor i en lägenhet i ett mindre samhälle på västkusten. Fredrik har anställning som programmerare på Eriksson sedan ett par år tillbaka men för närvarande är han föräldraledig. Hustrun arbetar som undersköterska på ett äldreboende. Fredrik har insulinbehandlad diabetes sedan barndomen. Tidigare har han varit aktiv inom Korpens fotbollsklubb men efter barnens ankomst har Fredrik haft svårt att få tiden att räcka till. Familjen planerar en semesterresa till utlandet och Fredrik ringer medicinavdelningen för att få råd om vad han ska ta med sig på resan. Du vet nu att Fredrik bl.a. har fått råd att ta med sig ett intyg från läkaren om att han har insulinbehandlad diabetes och har rätt att föra in sprutor samt ta med vätskeersättning om han blir magsjuk. Eftersom han flyger till Grekland har han fått råd om att insulinet och blodsockermätaren skall förvaras i handbagaget. Fredrik har även fått råd att ta med Glucagon®.

Vid hemkomsten efter utlandsresan upptäcker Fredrik en infektion på foten, vilket troligen är en rest efter att ha trampat på en sjöborre nere på stranden

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN VÅRD-CENTRAL

Fredrik kommer till vårdcentralen med tecken på infektion i foten.

2. a) *Vilka diabetesprover är viktiga att följa upp? Ge 2 förslag. (1p) (0,5p för varje relevant förslag)*

2. b) *Vilka provtagningar förutom diabetesprover är relevanta att genomföra och följa upp. Ge 2 förslag. (1p) (0,5p för varje relevant förslag)*

2. c) *Efter provtagning och läkarkontakt blir Fredrik insatt på Heracillin® 1 g (betalaktamasresistent penicillin), 3 gånger per dygn. Ange 2 vanliga biverkningar som du informerar Fredrik om. (1p) (0,5p för varje biverkning)*

Magtarmkanalen Vanliga

Hud och subkutan vävnad Vanliga

Enligt FASS för förskrivare 2009-06-25

KOD: _____

Fredrik Andersson 34 år, är gift och har två förskolebarn. Familjen bor i en lägenhet i ett mindre samhälle på västkusten. Fredrik har anställning som programmerare på Eriksson sedan ett par år tillbaka, men för närvarande är han föräldraledig. Hustrun arbetar som undersköterska på ett äldreboende. Fredrik har insulinbehandlad diabetes sedan barndomen. Tidigare har han varit aktiv inom Korpens fotbollsklubb, men efter barnens ankomst har Fredrik haft svårt att få tiden att räcka till. Familjen planerar en semesterresa till utlandet och Fredrik ringer medicinavdelningen för att få råd om vad han ska ta med sig på resan. Du vet nu att Fredrik bl.a. har fått råd att ta med sig ett intyg från läkaren om att han har insulinbehandlad diabetes och har rätt att föra in sprutor samt ta med vätskeersättning om han blir magsjuk. Eftersom han flyger till Grekland har han fått råd om att insulinet och blodsockermätaren skall förvaras i handbagaget. Fredrik har även fått råd att ta med Glucagon®. Du vet att vid hemkomsten efter utlandsresan upptäcker Fredrik en infektion i foten, vilket troligen är en rest efter att ha trampat på en sjöborre nere på stranden. Du vet nu också att Fredrik inkommit akut till vårdcentralen och att infektions- och diabetesprover är tagna samt att han blivit insatt på Heracillin® och blivit informerad om vilka biverkningar som läkemedlet kan ge.

Under nästkommande dygn får Fredrik hyperglykemi med illamående och kräkningar. Han åker in akut till akutmottagningen på sjukhuset. Vid ankomsten till akutmottagningen tas P-glukos som visar på 20 mmol/l.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN AKUTMOTTAGNING

3. a) Vad kan Fredriks hyperglykemi, illamående och kräkning bero på? Ange orsak och motivera ditt svar. (1p) (0,5 p för orsak och 0,5p för motivering)

3. b) Elektrolytstatus (el-status) ska tas på patienten. Kaliumhalten bör kontrolleras för att uppmärksamma tecken på hypokalemi. Ange 3 symtom som Fredrik kan uppvisa som tecken på hypokalemi. (1,5p) (0,5p för varje symtom)

KOD: _____

Du vet nu att Fredrik har insulinbehandlad diabetes och att han har varit på en semesterresa till utlandet tillsammans med hustru och två barn. Vid hemkomsten från utlandssemesteren upptäckte Fredrik att han hade en infektion i foten och han uppsökte vårdcentralen. Där togs prover och Fredrik blev insatt på antibiotika. Under de nästkommande dygnet får Fredrik hyperglykemi och illamående samt kräkningar. Han åker in akutmottagningen där det konstateras att han har ketoacidosis.

Efter vistelsen på akutmottagningen kommer Fredrik till en medicinavdelning för fortsatt vård.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN MEDICINAVDELNING

Inför planerad utskrivning vill du samtala med Fredrik om hur han har upplevt sin hyperglykemiattack och du vill även identifiera och bedöma hans resurser och förmåga till fortsatt egenvård. Patientcentrerad undervisning eller empowerment-baserad utbildning i egenvård är den metod sjuksköterskorna på avdelningen använder sig av.

4. a) *Vad innebär patientcentrerad undervisning? Ge 3 exempel på vad det innebär och motivera. (3p) (0,5p för varje exempel på vad det innebär och 0,5p för motivering)*

Patientcentrerad undervisning	
Innebär (0,5 p)	Motiv (0,5 p)

4. b) *Kost, motion, insulin och egenvård är grundstenar i diabetesbehandlingen. Vilka råd ger du Fredrik gällande rekommenderad kost/kosthållning vid diabetes? Ge 2 förslag. (1p) (0,5p för varje relevant förslag)*

KOD: _____

Du vet nu att Fredrik har insulinbehandlad diabetes och att han har varit på en semesterresa till utlandet tillsammans med hustru och två barn. Vid hemkomsten från utlandssemesteren upptäckte Fredrik att han hade en infektion i foten och han uppsökte vårdcentralen. Där togs prover och Fredrik blev insatt på antibiotika. Under de nästkommande dygnet får Fredrik hyperglykemi och illamående samt kräkningar. Han åker in till akutmottagningen och behandlas för ketoacidosis. Du vet också att efter vistelsen på akutmottagningen kommer Fredrik till medicinavdelningen där du har genomfört patientundervisning för att öka Fredriks motivation till livsstilsförändringar och för att stärka hans egenvårdsförmåga. Du har bl a gett Fredrik råd om att fortsätta med måltidsordningen tre huvudmål och ett par mindre mellanmål beroende på insulindos.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN MEDICINAVDELNING

Innan utskrivning kommer Fredrik att bli insatt på långverkande insulinanalog, Lantus[®]. Tidigare har han haft medellångverkande insulin, Insulatard[®]. Lantus[®] har en förlängd effektduration. Du vet att Fredrik har lång erfarenhet av att ge sig själv insulin

5. a) Hur kan du gå tillväga för att bedöma om Fredrik har drabbats av fettvävsskada/lipohypertrofi. Ge 2 förslag. (1p) (0,5p för varje relevant förslag)

5. b) Vilken information ger du Fredrik om vilken injektionsteknik som han ska använda för den långverkande insulinanalogen? Ge 4 förslag. (2p) (0,5p för varje relevant förslag)

KOD: _____

Du vet nu att Fredrik har insulinbehandlad diabetes och att han har varit på en semesterresa till utlandet tillsammans med hustru och två barn. Vid hemkomsten från utlandssemesteren upptäckte Fredrik att han hade en infektion i foten och uppsökte vårdcentralen. Där togs prover och Fredrik blev insatt på antibiotika. Under de nästkommande dygnet får Fredrik hyperglykemi och illamående samt kräkningar. Han åker in akutmottagningen och behandlas för ketoacidosis. Du vet också att efter vistelsen på akutmottagningen kommer Fredrik till medicinavdelningen där du har genomfört patientundervisning för att öka Fredriks motivation till livsstilsförändringar och för att stärka hans egenvårdsförmåga. Han har blivit insatt på långverkande insulinanalog, Lantus® och du har informerat honom om injektionsteknik. För att bedöma förekomst av lipohypertrofi utfördes en palpation samt visuell inspektion av hans injektionsområde.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN MEDICINAVDELNING

Vid utskrivningssamtalet ser du att Fredrik får symptom som tyder på att han har drabbats av hypoglykemi. Du kontrollerer plasmablodssocker som är på 3,0 mmol/l.

**6. a) Ange 6 vanliga symtom vid hypoglykemi. (3p) (0,5 p för varje symtom).
3 *-markerade svar måste finnas med för full poäng på frågan.**

6. b) Om patienten är vaken vid hypoglykemi. Beskriv vilken lämplig föda och dryck du kan ge patienten för att snabbt häva tillståndet. Ge 4 förslag. (2p) (0,5p för varje relevant förslag)

6. c) Om patienten inte kan svälja själv, d v s inte kan medverka eller är medvetslös. Beskriv vilka åtgärder du vidtar utifrån läkarordination för att häva tillståndet. Ge 2 förslag. (1p) (0,5p för varje relevant förslag)

KOD: _____

Du vet nu att Fredrik har insulinbehandlad diabetes och att han har varit på en semesterresa till utlandet tillsammans med hustru och två barn. Vid hemkomsten från utlandssemesteren upptäckte Fredrik att han hade en infektion i foten och han uppsökte vårdcentralen. Där togs prover och Fredrik blev insatt på antibiotika. Under de nästkommande dygnet får Fredrik hyperglykemi och illamående samt kräkningar. Han åker in akutmottagningen och behandlas för ketoacidosis. Du vet också att efter vistelsen på akutmottagningen kommer Fredrik till medicinavdelningen där du har genomfört patientundervisning för att öka Fredriks motivation till livsstilsförändringar och för att stärka hans egenvårdsförmåga. Han har blivit insatt på långverkande insulinanalog, Lantus® och du har informerat honom om injektionsteknik. För att bedöma förekomst av lipohypertrofi utfördes en palpation samt visuell inspektion av hans injektionsområde. Vid utskrivningssamtalet drabbades Fredrik av hypoglykemi och uppvisade symtom såsom blekhet, darningar, oro och kallsvettningar. För att häva tillståndet gav du honom mjölk och smörgås.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN VÅRDCENTRAL

Två veckor senare ringer Fredrik vid kl 08:00-tiden och berättar att han känner sig trött och har feber sedan två dagar tillbaka.

7. a) Vilka frågor ställer du till honom? Ge 3 förslag. (1,5 p) (0,5p för varje relevant förslag)

7. b) Vad föreslår du att Fredrik ska göra innan han kommer till det bokade läkarbesöket under eftermiddagen? Ge 2 förslag. (1p) (0,5p för varje relevant förslag)

KOD: _____

Maria Asp

Totalt 7 frågor, maximalt 25 poäng

I situationen befinner du dig som sjuksköterska på olika instanser i vårdkedjan och det är av stor vikt att du har ett holistiskt tänkande.

Maria Asp är 48 år och arbetar som trädgårdsarkitekt. Hon är skild och har två döttrar 23 respektive 25 år. Maria bor i ett radhus i en förort till Göteborg. Hennes stora intresse är trädgården. Maria har god kontakt med båda döttrarna. Hon är före detta rökare (slutade för 8 år sedan), appendektomerad i 12-årsåldern, har ont i ryggen ibland, men det går oftast över efter ett par dagars vila. Maria är särbo med Johan Andersson sedan fem år tillbaka.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN GYNEKOLOGISK MOTTAGNING

Maria Asp upptäcker en förändring, som hon uppfattar som en knuta, i höger bröst. Maria blir orolig och misstänker genast att det är bröstcancer. Hon kontaktar sin gynekolog och får tid för besök inom en vecka. Efter gynekologens bedömning skickas remiss för sedvanliga medicinskdiagnostiska undersökningar. Vid återbesöket hos gynekologen får Maria veta att det är bröstcancer och hon informeras om att hon kommer att få en kallelse till kirurgiska kliniken. Särbo Johan är med vid läkarsamtalet.

Du är som sjuksköterska medveten om att besked om cancer kan utlösa en krisreaktion (traumatisk kris).

- 1. Maria försöker hålla verkligheten ifrån sig och du upplever henne något apatisk. Vilken fas befinner sig Maria i enligt t ex Cullbergs teori om den normala krisreaktionen, och hur länge varar den? (1 p)**

- 2. Efter samtal med läkaren, är Maria upprörd och ledsen. På vilket sätt kan du som sjuksköterska på den gynekologiska mottagningen ge Maria stöd i samband med att hon får besked om sin cancerdiagnos? Ange 4 relevanta förslag! (2 p)**

KOD: _____

Maria Asp är 48 år och arbetar som trädgårdsarkitekt. Hon är skild och har två döttrar 23 resp 25 år. Maria bor i ett radhus i en förort till Göteborg. Hennes stora intresse är trädgården. Hon är tidigare rökare (slutade för 8 år sedan), appendektomerad i 12-årsåldern, hon har ont i ryggen ibland, men det går oftast över efter ett par dagars vila. Maria har god kontakt med båda döttrarna. Maria är särbo med Johan Andersson sedan fem år tillbaka.

Maria Asp upptäcker en förändring, som hon uppfattar som en knöl, i höger bröst. Maria blir orolig och misstänker genast att det är bröstcancer. Hon kontaktar sin gynekolog och får tid för besök inom en vecka. En remiss för sedvanliga medicinsk-diagnostiska undersökningar skickas. Maria får en tid för återbesök till sin gynekolog och informeras vid besöket om att förändringen är cancer. Maria informeras också om att hon kommer att få en kallelse till kirurgiska kliniken. Maria blev upprörd och ledsen. Du ger Maria stöd genom att vara närvarande, lyssna, vara lyhörd, visa respekt och empati samt inge hopp.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ DEN KIRURGISKA VÅRDAVDELNINGEN

Maria Asp får en tid för operation tre veckor senare och kommer till vårdavdelningen operationsdagens morgon. Du kontrollerar att aktuella venprover är tagna, att Maria har tvättat sig med desinficerande tvål, är fastande, har tagit bort nagellack och smycken, låst in sina värdesaker, tömt urinblåsan, tagit på operationskläder samt har fått en märkt renbäddad säng.

3a) Du ska som sjuksköterska administrera ordinerad premedicinering till Maria Asp. Vilka ytterligare preoperativa förberedelser utför du som ansvarig sjuksköterska? Ange 4 relevanta förslag! (2 p) (0,5 p för varje relevant svar. 2 *- markerade svar måste finnas med för full poäng på frågan.)

Maria får inte tid på operation förrän kl 11:00 och därför ordineras kl 10:00 infusion Rehydrex® 25 mg/ml glukos, 1000 ml som skall infunderas under åtta timmar.

3b) Vilken dropptakt ställer du in? Ange svaret i dr/minut (1 ml = 20 dr) och avrunda uppåt till hela droppar. (1 p)

KOD: _____

Maria Asp är 48 år och arbetar som trädgårdsarkitekt. Hon är skild och har två döttrar 23 resp 25 år. Maria bor i ett radhus i en förort till Göteborg. Hennes stora intresse är trädgården. Maria har god kontakt med båda döttrarna. F d rökare (slutade för 8 år sedan), appendektomerad i 12-årsåldern, ont i ryggen ibland, men det går oftast över efter ett par dagars vila. Maria är särbo med Johan Andersson sedan fem år tillbaka. Maria Asp upptäcker en förändring, som hon uppfattar som en knöl, i höger bröst. Maria blir orolig och misstänker genast att det är bröstcancer. Hon kontakter sin gynekolog och får tid för besök inom en vecka. En remiss för sedvanliga medicinsk-diagnostiska undersökningar skickas. Maria får en tid för återbesök till sin gynekolog och informeras vid besöket om att förändringen är cancer. Maria informeras om att hon kommer att få en kallelse till kirurgiska kliniken. Hon opereras tre veckor senare med bröstbevarande kirurgi. Efter att du genomfört identitetskontroll, kontrollerat att operationsmärkning är utförd, att aktuella journalhandlingar finns med, kontrollerat aktuell blodgruppering och givit premedicineringen körs Maria till operationsavdelningen.

Maria Asp är nu opererad. Enligt operationsberättelsen förelåg det cancerceller i axillen och lymfkörtelutrymning utfördes. Maria har ett sårdränage, som utgår från axillen. Efter tre timmars övervakning på uppvakningsavdelningen är Maria tillbaka på kirurgiska avdelningen. Puls och blodtryck har legat stabilt. Bltr: 130/80, Puls: 76, välfylld och regelbunden. Saturation: 97 %. Hon är vaken, orienterad till person, tid och rum, har druckit ett halvt glas vatten samt tömt urinblåsan vid ett tillfälle.

3c) *Vilka ytterligare postoperativa observationer vidtar du som omvårdnadsansvarig sjuksköterska när Maria kommer till den kirurgiska avdelningen? Ange 4 relevanta observationer (2 p)*

3d) *Efter ett dygn förbereds Maria Asp för hemgång. Sårdränaget har tagits bort. Vilken information/undervisning relaterat till den specifika operation som Maria genomgått ger du till Maria? Ge tre relevanta förslag och motivera dessa! (3 p) (Innebär 0,5 p för förslag, 0,5 för motiv.)*

KOD: _____

Maria Asp är 48 år och arbetar som trädgårdsarkitekt. Hon är skild och har två döttrar 23 resp 25 år. Maria bor i ett radhus i en förort till Göteborg. Hennes stora intresse är trädgården. Maria har god kontakt med båda döttrarna. F d rökare (slutade för 8 år sedan), appendektomerad i 12-årsåldern, ont i ryggen ibland, men det går oftast över efter ett par dagars vila. Maria är särbo med Johan Andersson sedan fem år tillbaka. Maria Asp har blivit opererad för bröstcancer med bröstbevarande kirurgi och lymfkörtel- utrymning. Efterförloppet har gått bra och efter den kirurgiska behandlingen inleds adjuvant cytostatikabehandling och strålbehandling.

Det har gått fyra år sedan operationen gjordes. Smärtan i ryggen går inte över efter vila. Maria känner sig trött och har fått sämre aptit. Maria kontaktar VC och får av läkare där remiss till röntgen. Röntgen visar förekomst av skelettmetastaser. Ytterligare undersökningar visar att cancer även har metastaserat till lungorna och levern. Maria får information om att sjukdomen inte går att bota. Strålning planeras i palliativt syfte mot lungorna. Därefter planeras palliativ cytostatikabehandling. Maria blir inlagd på onkologiska kliniken. Det största problemet för henne just nu är smärtan i ryggen och i smärtanalysen framkommer att Maria har både nociceptiv och neurogen/neuropatisk smärta.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN ONKOLOGISK VÅRDAVDELNING

4a) *Maria undrar vad det är för olika smärta man pratar om. Förklara för Maria vad nociceptiv respektive neurogen/neuropatisk smärta innebär? (2 p)*

4b) *Vilka frågor ställer du till Maria för att göra en smärtanalys? Ge 4 exempel. (2 p) (3 *-markerade svar måste finnas med för full poäng på frågan.)*

KOD: _____

Maria Asp är 48 år och arbetar som trädgårdsarkitekt. Hon är skild och har två döttrar 23 resp 25 år. Maria bor i ett radhus i en förort till Göteborg. Hennes stora intresse är trädgården. Maria har god kontakt med båda döttrarna. Maria är särbo med Johan Andersson sedan fem år tillbaka. Maria Asp har blivit opererad för bröstcancer med bröstbevarande kirurgi och lymfkörtelutrymning. Maria har fått adjuvant cytostatikabehandling och strålbehandling. Efter fyra år har cancer metastaserat till skelettet, lungorna och levern. Det största problemet för henne just nu är smärtan i ryggen och i smärtanalysen framkommer att Maria har både nociptiv och neurogen smärta. Maria får cytostatika och strålning i palliativt syfte och med hjälp av adekvat smärtbehandling har smärtlindringen varit god.

Maria har ”mått bra” under cirka 1 år hemma efter konstaterandet av metastaserna. Nu är allmäntillståndet sämre, smärtorna har ökat och Maria känner oro, är trött och illamående. Maria har behov av förnyad ordination av olika läkemedel och läggs åter in på en onkologisk vårdavdelning.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ EN ONKOLOGISK VÅRDAVDELNING

Mot smärta har Maria bland annat blivit ordinerad följande läkemedel:

Tabl Dolcontin® (som är en långtidsverkande opioid) 30 mg 1+0+1+0.

Tabl Morfin® 10 mg vid behov.

5a) Vilken information ger du Maria i samband med starten av opioidbehandling beträffande eventuella biverkningar? Ge 2 exempel. (1 p)

5b) Utöver ovanstående opioider ordineras även paracetamol (Tabl Panodil®). Förklara varför denna kombination ges? (1 p för två skäl)

5c) Vilken är den maximala dygnsdosen av Tabl Panodil® och hur är rekommendationerna för dosering? (1 p)

5d) Vilken risk medför högre doser av Tabl Panodil® än de rekommenderade? (1 p)

KOD: _____

Maria Asp är 48 år och arbetar som trädgårdsarkitekt. Hon är skild och har två döttrar 23 resp 25 år. Maria bor i ett radhus i en förort till Göteborg. Hennes stora intresse är trädgården. Maria har god kontakt med båda döttrarna. Maria är särbo med Johan Andersson sedan fem år tillbaka. Maria Asp har blivit behandlad för bröstcancer. Efter fyra år har cancer metastaserat till skelettet, lungorna och levern. Maria har fått cytostatika och strålning i palliativt syfte. Smärtlindringen har varit god. Efter ytterligare ett år hemma är Marias allmäntillstånd sämre och hon vårdas åter igen på onkologiska kliniken.

Maria funderar allt mer över sin situation och önskar att bli vårdad hemma i sin egen bostad. Johan, Marias särbo, och hennes döttrar har möjlighet att tillsammans vara ett stöd i hemmet med hjälp av hemsjukvården och det palliativa teamet.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I HEMSJUKVÅRDEN

6a) Du blir kallad till en vårdplanering på den onkologiska vårdavdelningen där Maria Asp vårdas och då framkommer det att Maria bl a har behov av att diskutera/uttrycka sin existentiella smärta. Ge 4 exempel på vad existentiell smärta kan innebära/uttrycka. (2 p)

6b) Förklara för Maria och hennes närstående vad man inom sjukvården menar med palliativ vård vid livets slut? (1 p)

KOD: _____

Maria Asp har blivit behandlad för bröstcancer. Efter fyra år har cancer metastaserat till skelettet, lungorna och levern. Maria har fått cytostatika och strålning i palliativt syfte. Smärtlindringen har varit god. Efter ytterligare ett år är Marias allmäntillstånd sämre. Vårdplanering har ägt rum och Maria vårdas hemma med stöd från Johan, döttrarna, hemsjukvården och det palliativa teamet enligt den palliativa vårdfilosofin, med en aktiv helhetsvård med syfte att skapa förutsättningar för livskvalitet. Du beaktar symtomkontroll, kommunikation och relation, teamarbete och närståendestöd.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA I HEMSJUKVÅRDEN

Maria har **smärtor** och behandlas med opioider. Hon är **illamående** och **besväras av andfåddhet/andnöd**. **Symtomen kan vara en biverkan på läkemedelsbehandlingen men kan också vara orsakade av patofysiologiska orsaker.**

7. Förklara för Maria vilka de tänkbara patofysiologiska orsakerna kan vara till ovanstående 3 symtom? Ange 2 orsaker per symtom. (3 p) (0,5 poäng för varje orsak kopplat till ett symtom)

Symtom	Tänkbara patofysiologiska orsaker
Smärta	
Andfåddhet/andnöd	
Illamående	